

Woord vooraf

In het verleden werd over de zogenaamde Stamboom van Sint Servaas waarin zijn verwantschap met Christus aangetoond zou zijn, altijd enigszins meewarig gesproken. Reeds in de tiende eeuw sprak de monnik Heriger van Lobbes, auteur van de bisschoppenkroniek van Luik, zijn twijfels erover uit.

Toch bleef de genealogie van Servatius een belangrijke rol spelen in de hagiografische en theologische discussies van de Middeleeuwen. Twee bijdragen in dit jaarboek gaan hier op in.

Rob Dückers beschrijft en bestudeert een (in het recente verleden nog verloren gewaand) handschrift in Krakau waarin de stamboom van Sint Servaas is afgebeeld. In dat handschrift is echter ook de H. Amor afgebeeld en dat heeft een reden. Het handschrift dateert van ca. 1160 en is vervaardigd in Luik in opdracht van het kapittel van Munsterbilzen. Deze afbeelding van de stamboom is overigens de oudst bekende afbeelding van dit thema in heel de Middeleeuwen. Dat het betreffende handschrift lange tijd verloren is gewaand, heeft te maken met de grootschalige archiefroof tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Martine Penners-Raffutin geeft een nieuw inzicht in een drieluik dat in Parijs hangt met, eveneens, een afbeelding van de stamboom van Servaas. Dat altaarretabel legt ook de verbinding met Maria. De auteur plaatst het geheel in het kader van de verering van de H. Anna, Maria's moeder, en de theologische twisten omtrent de Onbevleete Ontvangenis van Maria.

Gerard Venner bestudeert de oudste stadszegels van Maastricht, vergelijkt ze met de intitulaties in de oorkonden waaraan ze zijn bevestigd, en onderzoekt aan de hand daarvan de stadswording van Maastricht, waarmee de beide stedelijke gemeenschappen, de Luikse en de Brabantse, uiteindelijk vanaf 1380 samensmelten tot één gemeenschap.

In 2014 herdenkt de Broederschap van Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen Sterre der Zee, verbonden aan de basiliek van Onze Lieve Vrouw in Maastricht, dat zij 300 jaar geleden is opgericht en dat 600 jaar het beeld van de Sterre der Zee werd gemaakt. Lou Spronck gaat in zijn bijdrage de geschiedenis van de Broederschap na en één van haar voornaamste activiteiten, de bedevaart naar Scherpenheuvel.

Dank zij de actieve medewerking van de archeologen van de sectie Archeologie van het LGOG kon ook dit jaar weer een provincie-dekkende Archeologische Kroniek

verzorgd worden, waarin in vervolg op de Kroniek van 2012 weer de belangrijkste onderzoeken zijn vastgelegd en gedocumenteerd, en tevens aandacht is besteed aan onderzoeken die opvielen door het gebruik van nieuwe technieken. Het zijn dus allemaal items die substantieel bijdragen aan de kennis van de geschiedenis van Limburg.

In de Habets-lezing, uitgesproken op 28 juni 2013 bij gelegenheid van het 150-jarig bestaan van het LGOG, gaat Joep Leerssen in op de wijze waarop Limburg tijdens de anderhalve eeuw van het Genootschap vorm heeft gegeven aan de maatschappelijke herinneringscultuur, het collectieve geheugen, terwijl zich tegelijkertijd een proces ontwikkelde van verwetenschappelijking, professionalisering en academische institutionalisering van de geschiedbeoefening. Het LGOG speelde hierin een dynamische rol.

De samenstelling van de redactie werd in 2013 niet gewijzigd.

De redactie van de *Publications*

Erratum. Op de kaart van de Landen van Overmaas, verschenen in de *Publications* van 2012, p. 57, hadden Teuven, Hombourg, Montzen, Gemmenich, Moresnet, Kelmis en Walhorn geel ingekleurd moeten zijn.